

MVCRX034Y5YR
prvotní identifikátor

**Zápis
z konzultačního dne k přestupkové problematice
konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra
pro zpracovatele přestupkové agendy
dne 13. 9. 2016**

Dne 13. 9. 2016 se od 9.30 hodin uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále jen „KD“) pro krajské úřady (dále jen „KÚ“) k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy (dále jen „OVS“) Ministerstva vnitra (dále též „MV“).

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: JUDr. Myron Zajonc, Ing. Mgr. Jan Strakoš a Mgr. Zuzana Šrámková z OVS; dále JUDr. Lenka Minaříková a Mgr. Luboš Tichý z odboru legislativy a koordinace předpisů (dále jen „OLG“).

Ing. Mgr. Jan Strakoš všechny přítomné účastníky KD přivítal, poté bylo přistoupeno k prvnímu bodu programu.

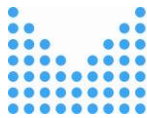
I. Připomínky a diskuze k metodické pomůcce MV k zákonu č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, (dále jen „novela PřesZ“)¹

Ústředním bodem KD byla metodická pomůcka², kterou k novele PřesZ zpracoval OLG. Tato byla zaslána jednotlivým KÚ s předstihem již dne 5. 9. 2016, aby se o ní mohlo na KD věcně diskutovat. Na programu KD bylo zařazeno řešení také jejich případných nedostatků. Postřehy některých KÚ byly zaslány MV ještě před konáním KD.

1) První připomínku vznesl KÚ Libereckého kraje ke kapitole **5.16. Omezení možnosti projednat recidivu v blokovém řízení (§ 84)**, a to na tu část, v níž je uvedeno, cit.: *„Jestliže se pachatel dopustí v krátkém časovém úseku více přestupků, u nichž zákon upravuje zprísněný postih recidivy, a tyto přestupky se projednají v blokovém řízení, kdy správní orgány sice provedou zápis do evidence přestupků v zákonem stanovené lhůtě, ale ne tak, aby spáchání a rozhodnutí o prvním přestupku mohlo být zohledněno při projednávání druhého přestupku, je to důvod, aby pokutový blok vydaný jako druhý (a další) v pořadí byl zrušen v přezkumném řízení jako nezákonný.“*

¹ Dostupná z webové adresy: <http://www.mvcr.cz/clanek/stavajici-zakon-o-prestupcich.aspx>

² Tato navazuje na předešlou metodickou pomůcku OVS ze září loňského roku, na kterou dále odkazujeme.

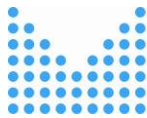
Ustanovení § 88 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „PřesZ“), mj. stanoví lhůtu pro provedení zápisu do evidence přestupků, a to do pěti pracovních dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku nebo ode dne, kdy příslušný správní orgán obdržel podklad pro provedení zápisu, přičemž KÚ dodává, že v případě blokových pokut uložených obecní policií takový podklad od obecní policie obecní úřad obdrží do pěti dnů ode dne uložení pokuty v blokovém řízení. Tzn., že v případě projednání přestupku podle § 47 odst. 1, § 49 nebo § 50 PřesZ obecní policií v blokovém řízení může, resp. musí být záznam proveden i do 12ti dnů ode dne uložení pokuty v blokovém řízení.

KÚ reflektuje § 84 odst. 4 PřesZ, který zní, cit.: „(4) V blokovém řízení nelze projednat přestupek, který lze projednat jen na návrh. V blokovém řízení rovněž nelze projednat přestupek, je-li spáchán opakovaně (§ 91a) a za spáchání takového přestupku se ukládá vyšší sankce.“

Je zcela jednoznačné, že pokud správní orgán příslušný k projednání přestupku podle § 47 odst. 1, § 49 nebo § 50 PřesZ před uložení pokuty v blokovém řízení z opatřeného opisu z evidence přestupků (dle § 69) zjistí, že pachatel přestupku podle § 47 odst. 1, § 49 nebo § 50 se tohoto přestupku dopustil opakovaně (§ 91a), podle § 84 odst. 4 PřesZ nelze takový přestupek projednat v blokovém řízení.

KÚ však vyslovil nesouhlas s výše uvedeným názorem v metodice z následujících důvodů:

Ustanovení § 96 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „SŘ“), mj. stanoví, cit.: „(2) Soulad rozhodnutí s právními předpisy se posuzuje podle právního stavu a skutkových okolností v době jeho vydání. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží.“ Podle názoru KÚ nelze za NEZÁKONNÉ ROZHODNUTÍ označit takové rozhodnutí o uložení blokové pokuty za přestupek podle § 47 odst. 1, § 49 nebo § 50 PřesZ, pakliže v době uložení (vydání) správní orgán postupoval v souladu se zákonem, tedy podle § 69 PřesZ si před rozhodnutím o uložení pokuty v blokovém řízení opatřil opis z evidence přestupků, přičemž z něj neshledal, že by nastal důvod podle § 84 odst. 4 PřesZ pro nemožnost projednání přestupku v blokovém řízení. Samozřejmě, pokud by správní orgán povinnost stanovenou § 69 PřesZ nesplnil a následně by bylo zjištěno, že v době projednávání byl dán důvod pro nemožnost projednání přestupku v blokovém řízení (§ 84 odst. 4), takové rozhodnutí o uložení blokové pokuty by bylo nezákonné a pro jeho zrušení v přezkumném řízení by byl dán zákonný důvod. Stávající výklad však velmi nahrává právě přestupkovým recidivistům, protože v případě projednání přestupku spáchaného podle § 47 odst. 1, § 49 nebo § 50 PřesZ v blokovém řízení bude stát za to, v co nejkratší době nejlépe na různých místech spáchat opakovaně přestupek(-y) a souhlasit s vyřízením věci v (dalším/ích) blokovém(-ých) řízení(-ch), neboť s největší pravděpodobností za následně spáchané přestupky pachatel

nebude vůbec potrestán, ať už z důvodu možného zániku odpovědnosti za přestupek nebo z důvodu nedostatku následného zajištění důkazů pro prokázání viny.

K tomuto názoru se vyjádřil OLG v tom smyslu, že na závěru, který je uveden v metodice, i nadále setrvává.

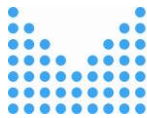
2) KÚ Moravskoslezského kraje upozornil na nedostatky v kapitole **4.4. Přístup do evidence přestupků**, I. Oprávnění vkládat a editovat data, v tabulce editorů a právního zakotvení.

OLG přislíbil, že v tomto směru bude metodická pomůcka upravena (např. v položce zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, nebude nadále uváděno Ministerstvo průmyslu a obchodu, ale Český báňský úřad a místo obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, obvodní báňské úřady).

3) KÚ Jihočeského kraje uplatnil dotaz ke kapitole **5.6. Úpravy skutkových podstat přestupků proti majetku, občanskému soužití a proti veřejnému pořádku a zpřísněný postih jejich recidivy (§ 47, 49, 50 a 91a)**, konkrétně k textu, cit.: „Zavádí se zpřísněný postih recidivy vybraných přestupků (§ 47 odst. 4, § 49 odst. 5 a § 50 odst. 5). V případě přestupků proti občanskému soužití podle § 49 a přestupků proti majetku podle § 50 se recidiva posuzuje ve vztahu k přestupkům podle téhož paragrafu a téhož odstavce (nikoliv písmene, a nemusí tedy nutně jít o naplnění stejné skutkové podstaty). V případě přestupků proti veřejnému pořádku podle § 47 se recidiva posuzuje vždy ke konkrétní skutkové podstatě (ke konkrétnímu písmeni). V souvislosti se zavedením zpřísněného postihu recidivy vybraných přestupků došlo rovněž k dílčí úpravě systematiky dotčených ustanovení.“

K výše uvedenému výkladu, tedy k rozlišování co se míní pod pojmem stejný přestupek v případě recidivy ve smyslu § 91a PřesZ u § 47 odst. 1 PřesZ a co se míní pod pojmem stejný přestupek u § 49 nebo § 50 PřesZ, se MV uchýlilo s přihlédnutím k doslovnému znění zákona.

Všimněme si, že zatímco § 49 odst. 5 a § 50 odst. 5 PřesZ odkazuje na celé odstavce bez rozdílu o jaké skutkové podstaty v nich jde (cit.: „je-li přestupek podle odstavců 1 až 3 spáchán opakovaně...“), tak v případě § 47 odst. 4 platí, je-li přestupek podle odstavce 1 spáchán opakovaně (§ 91a) po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku podle odstavce 1, uloží se pokuta do: za a) 15 000 Kč, je-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d), f) a g); za b) 30 000 Kč, je-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e); nebo za c) 75 000 Kč, je-li o přestupek podle odstavce 1 písm. h) a i). Z uvedeného tak MV vyplývá, že o stejný přestupek na úseku veřejného pořádku zřejmě nepůjde v situaci, kdy jeden a tentýž pachatel bude pravomocně potrestán pro přestupek neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, a v době, kdy ještě neuplyne 12 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí, se dopustí např. přestupku znečištění veřejného prostranství.

4) KÚ Jihomoravského kraje vznesl dotaz k odstavci prvnímu a čtvrtému v kapitole **4.6. Postup při projednávání přestupků zapisovaných do evidence**, kde se píše, cit.: „Právní úprava rozlišuje přestupky evidované za účelem zpřísněného postihu recidivy a přestupky evidované pro účely posouzení přestupkové spolehlivosti pro účely jiného řízení, než kterým je řízení o přestupku. Zákon o přestupcích stanovuje povinnost vyžádat si opis z evidence přestupků pro účely řízení o přestupku pouze ve vztahu k první uvedené skupině.“

„Při projednávání ostatních přestupků bude vyžádání opisu pouze fakultativní, nebude proto potřeba při ukládání sankce vždy konfrontovat evidenci přestupků. V souladu s § 12 odst. 1 zákona o přestupcích nicméně bude možné za účelem hodnocení osoby pachatele přestupku vyžádat si opis z evidence přestupků i při projednávání jiných přestupků než přestupků evidovaných za účelem zpřísněného postihu recidivy.“

Co se míní pod výrazem „ostatní přestupky“? Všechny přestupky?

S přihlédnutím ke znění § 16j odst. 1 písm. a) zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů³, (dále jen „zákon o RT“), jakož i § 12 odst. 1 PřesZ⁴, je MV názoru, že kterýkoliv správní orgán při řešení jakéhokoliv jiného přestupku (než přímo toho, který je předmětem evidence přestupků⁵), bude moci požádat o vydání opisu z evidence přestupků v souvislosti s projednáváním přestupkové věci (MV je však názoru, že možnost fakultativního pořizování opisů v případě projednávání jiných přestupků, než těch, které jsou předmětem evidence, bude spíše výjimečnou záležitostí).

II. Odpovědi na dotazy některých KÚ, které MV obdrželo v souvislosti s konáním KD

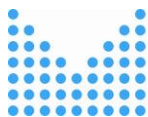
1) K pořizování opisů z evidence přestupků

Který správní orgán bude oprávněn požádat o opis z evidence přestupků? Bude tímto správním orgánem s ohledem na § 16j odst. 1 písm. a) zákona o RT kterýkoli správní orgán projednávající přestupky (pro ověření přestupkové spolehlivosti), nebo budou tímto správním orgánem pouze ty správní orgány, které projednávají

³ Rejstřík trestů vydá opis z evidence přestupků na základě žádosti správnímu orgánu oprávněnému projednat přestupek pro účely jeho projednání.

⁴ Podle názoru MV, PřesZ umožňuje, aby si správní orgán opatřil opis z evidence přestupků i v případě dalších evidovaných přestupků (dle zvláštních zákonů) i neevidovaných přestupků (ať už dle PřesZ či dle zvláštních zákonů) s ohledem na § 12 odst. 1 PřesZ, který správnímu orgánu při určení druhu sankce a její výměry umožňuje též přihlížet k osobě pachatele. Uvedené ustanovení totiž umožňuje správnímu orgánu celkově posuzovat pachatele ve vztahu ke spáchanému přestupku, mj. s ohledem na jeho dosavadní chování ve společnosti. Tedy správní orgán na základě uvedeného ustanovení také posuzuje, zda se pachatel přestupku nedopustil v minulosti obdobných přestupků, aniž by se musel omezovat na zjišťování, zda spáchal pouze identické (shodné) přestupky. Jde tedy o další ustanovení v PřesZ, skrze které lze posuzovat recidivu pachatele.

⁵ Ostatně zde správní orgán musí o vydání opisu požádat – viz § 69 PřesZ.

přestupky, jež jsou předmětem evidence přestupků podle § 91 PřesZ, a ty správní orgány, jimž možnost, resp. povinnost vyžádat si opis z evidence přestupků ukládá zákon?

Odpověď:

Předně odkazujeme na metodickou pomůcku (tj. rozlišování obligatorního a fakultativního pořizování opisů). Od toho lze odvodit, že v první řadě půjde o:

- správní orgán projednávající přestupek, který je předmětem evidence přestupků (viz § 91 PřesZ, kdy s odkazem na § 69 PřesZ půjde u vybraných přestupků o povinnost správního orgánu si tento opis poříditi v určitém procesním stádiu);
- nebo půjde o správní orgán povinný pořizovat opis v případě jednání, které má znaky přestupku (např. zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů);
- nebo půjde o správní orgán, který je oprávněn za účelem ověření přestupkové spolehlivosti žádat o opis z evidence přestupků dle zvláštního zákona (např. zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů);
- dále však může jít též o kterýkoliv jiný správní orgán oprávněný projednat jakýkoliv jiný přestupek pro účely jeho projednání (viz § 16j odst. 1 písm. a) zákona o RT a § 12 odst. 1 PřesZ).

2) K aplikaci § 88 PřesZ

I. V případě, že o uložení pokuty v blokovém řízení rozhodovala obecní policie, může obecní úřad pověřit k zápisu o uložení této pokuty v blokovém řízení obecní policii, když ze zákona vyplývá, že i v hlavním městě Praze a ve statutárních městech si tento zápis provádí sama městská policie. KÚ má za to, že § 88 PřesZ tento postup neumožňuje.

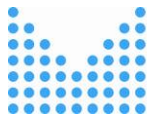
Odpověď:

Ztotožňujeme se s názorem KÚ. Je si třeba uvědomit, že ustanovení § 88 odst. 2 PřesZ je kogentní ustanovení, nikoliv dispozitivní, od něhož bychom se mohli odchýlit.

II. Kdo v případě, že přestupkovou agendu vykonává komise k projednávání přestupků (dále jen „KKP“) jako zvláštní orgán obce, bude oprávněn provádět zápis údajů do evidence přestupků. KÚ se domnívá, že v tomto případě není obecní úřad oprávněn zápis provést, neboť z § 88 PřesZ vyplývá, že údaje do evidence přestupků zapisuje správní orgán, který o přestupku rozhodoval v posledním stupni, v tomto případě tedy KKP.

Odpověď:

KKP je orgánem územního samosprávného celku (jde o zvláštní orgán obce) a jako taková je správním orgánem ve smyslu § 1 odst. 1 SŘ. Podle našeho názoru je tedy možné, aby KKP prováděla zápis do evidence přestupků. Vzhledem k tomu, že působnost KKP je do značné míry odvozena od působnosti obce, resp. obecního úřadu, je podle našeho názoru rovněž přípustné, aby zápis neprováděla sama KKP,

ale např. stejná úřední osoba, která bude určená k zápisu do evidence přestupků v obecním úřadu.

3) Je porušení provozního řádu nějakým přestupkem?

Provozovatel dětského hřiště vydal provozní řád dle § 13 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“). Může správní orgán nějakým způsobem sankcionovat porušení provozního řádu? Pokud ano, tak podle kterého právního předpisu?

Odpověď:

Předně je třeba uvést, že zákon č. 258/2000 Sb. v části týkající se přestupků a jiných správních deliktů nestanoví žádné sankční postihy za porušení provozního řádu. Obecně tedy nelze jeho porušení sankcionovat jako přestupek⁶. Porušení provozního řádu může mít za následek např. vyvedení z hrací plochy.

V případě, že konkrétní jednání naplní skutkovou podstatu konkrétního přestupku, i když tím zároveň dojde k porušení provozního řádu, je pak toto jednání postižitelné jako konkrétní přestupek. Lze uvést např. ničení věcí, to může být postiženo jako přestupek proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) PřesZ, nebo znečištění veřejného prostranství, které je pak přestupkem proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. d) PřesZ.

4) Může obecní policie obce A projednávat přestupky v blokovém řízení, které obec A převedla veřejnoprávní smlouvou (dále jen „VPS“) na obec B?

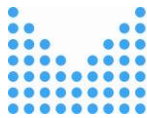
Je možné v případě, že má obec uzavřenu VPS na výkon přestupkové agendy s jinou obcí, aby blokovou pokutu uložil strážník obecní policie obce, která vzhledem k VPS tuto přestupkovou agendu již nevykonává? Pokud by tato možnost existovala, který obecní úřad by v tom případě provedl zápis do evidence přestupků?

Odpověď:

Jestliže obec „A“ uzavře VPS s obcí „B“ podle zákona o obcích s tím, že obec „B“ bude za obec „A“ projednávat přestupky ve správním řízení, a přitom obec „A“ má vlastní obecní policii, pak obec „B“ bude správním orgánem, který bude kompletně zajišťovat všechny další kroky v oblasti přestupkového řízení. Tedy podle našeho názoru obecní policie obce „A“ již nebude moci věci vyřizovat v blokovém řízení⁷, neboť obecní policie je orgánem obce „A“ a tato obec přenesla výkon přestupkové agendy na obec „B“. S tímto závěrem počítá i budoucí právní úprava, viz § 105 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, (dále

⁶ Pokud ovšem nepůjde o protiprávní jednání, které by spočívalo v porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku v místech určených k rekreaci nebo turistice. Zde nelze vyloučit případné naplnění skutkové podstaty přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. f) PřesZ. Toto však závisí na okolnostech daného případu.

⁷ Ovšem závisí také na tom, jak je formulována předmětná VPS. Ve VPS totiž může být uvedeno, že obecní policii tato příslušnost zůstává zachována. V takovém případě bude zápis údajů rozhodnutí o přestupku provádět ale ten obecní úřad, který přestupkovou agendu fakticky vykonává.

jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), podle něhož obec může uzavřít veřejnoprávní smlouvu o přenosu příslušnosti k projednávání přestupků pouze s obcí s rozšířenou působností nebo s obcí s pověřeným obecním úřadem, v jejímž správním obvodu se obec nachází. Obec může veřejnoprávní smlouvou přenášet pouze veškerou příslušnost k projednávání přestupků.

5) Návrh na projednání přestupku podle § 68 PřesZ

Lze k podání návrhu použít datovou schránku podnikající FO? Lze datovou schránku podnikající FO či PO zvolit jako doručovací adresu pro FO ve smyslu ustanovení SŘ o doručování?

Odpověď:

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 300/2008 Sb.“), rozlišuje datové schránky orgánů veřejné moci, PO, podnikajících FO a FO. FO, která je současně podnikající FO, může požádat o zřízení datové schránky FO, tak datové schránky podnikající FO. V souladu s ustáleným výkladem MV, vycházejícím z celkové koncepce zákona č. 300/2008 Sb., každá z takto zřízených datových schránek musí být používána pro doručování korespondence související s právním postavením držitele příslušné kategorie datové schránky (tedy do datové schránky FO nesmí být doručováno v souvislosti s jejím podnikáním a naopak); je tedy nutno rozlišit, zda v konkrétním právním vztahu vystupuje FO jako podnikatel či nikoliv.

V případě návrhových přestupků lze říci, že nesouvisí s podnikáním FO, resp. nejde o správní delikty podnikající FO, k nimž došlo při podnikání nebo v přímé souvislosti s ním (na ty se mj. stávající PřesZ ani nevztahuje). Má-li tedy přestupkem postižená FO zřízenou datovou schránku FO i podnikající FO, protože je zároveň podnikatelem, pro podání návrhu na zahájení řízení o přestupku ve smyslu § 68 PřesZ by měla použít výhradně datovou schránku FO.

6) Dotazy ke stanovisku MV, zaujatému na KD 7. 6. 2016, k pojišťovnám

1) Podle odpovědi MV je pojišťovna v případě povinného neživotního pojištění účastníkem přestupkového řízení, pokud se do tohoto řízení přihlásí. Z čeho však lze dovodit tuto podmínku? Pokud není § 72 PřesZ speciálním ustanovením a okruh účastníků přestupkového řízení se na základě § 129 odst. 1 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pojišťovnictví“), rozšiřuje o pojišťovny, pak jejich účast v řízení týkajícím se pojistné události není tímto ustanovením podmiňována přihlášením se do něj.

2) Je-li pojišťovna účastníkem přestupkového řízení jen tehdy, když se k němu připojí, je nutno pojišťovnu o této možnosti vyznat obdobně jako poškozeného? (V případě dopravních nehod je správnímu orgánu známo či lze ověřit, u kterých pojišťoven jsou vozidla pojištěna.)

3) V jakém rozsahu je pojišťovna účastníkem přestupkového řízení? Její účastenství se týká řízení, jehož předmětem je „škodní událost“, nikoli „náhrada škody“. Lze tomu

i přesto rozumět tak, že je účastníkem pouze tzv. adhezního řízení, které se vede jen tehdy, pokud poškozený uplatní v řízení nárok na náhradu škody? Anebo je účastenství pojišťovny v přestupkovém řízení nezávislé na aktivitě poškozeného?

4) V jakém rozsahu se může pojišťovna odvolat?

5) Jaký je potom vztah § 129 odst. 1 zákona o pojišťovnictví a § 9 odst. 5 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů, v případě automatické účasti pojišťovny ve správním řízení?

Odpověď:

Na KD, konaném dne 7. 6. 2016, zaujalo MV obecné stanovisko k postavení pojišťovny v řízení o přestupku. Vycházelo přitom ze svých již dříve vyslovených názorů na uvedenou záležitost a z díkce § 70 PřesZ.

S přihlédnutím ke znění § 129 odst. 1 zákona o pojišťovnictví⁸ máme za to, že pojišťovna v řízení správním, tedy i v řízení o přestupku, má ze zákona postavení účastníka řízení, týká se to však pouze těch případů, kde ze zákona existuje povinnost uzavřít smlouvu o neživotním pojištění. Tedy v zásadě se to netýká přestupků, které spadají do gesce MV. Tazatele proto v podrobnostech odkazujeme na Ministerstvo dopravy, pokud jde o dopravní delikty, a na věcně příslušné Ministerstvo financí, pokud jde o zákon o pojišťovnictví.

Nad rámec zrekapitulujme ještě jednou náš názor na uvedený problém (pokud dříve nebyl pregnantně formulován):

I když pojišťovna v řízení správním, tedy i v řízení o přestupku, má ze zákona postavení účastníka řízení (za podmínky výše uvedené) i v tomto případě se na pojišťovnu vztahuje § 70 PřesZ. Pokud se tedy bude chtít pojišťovna aktivně účastnit řízení o přestupku, musí uplatnit nárok na náhradu majetkové škody, neboť jeho uplatněním se v rámci řízení o přestupku spouští tzv. adhezní řízení⁹ (obdobně viz např. trestní proces – adhezní řízení je součástí trestního řízení v případech, kdy byl nárok poškozeného na náhradu škody řádně a včas uplatněn - § 43 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů). V takovém případě bude rozhodnutí o přestupku obsahovat i výrok o náhradě škody a poškozený se bude moci proti tomuto výroku rozhodnutí odvolat. Pochopitelně jen do výroku, který se týká náhrady majetkové škody. Postavení

⁸ Při provozování neživotních pojištění, u kterých je povinnost uzavřít pojistnou smlouvu stanovena zákonem, má v řízení správním i soudním pojišťovna při šetření pojistné události postavení účastníka řízení.

⁹ Do uplatnění nároku pochopitelně nelze pojišťovnu nutit; právo náleží bdělým, resp. právo má ten, kdo je ostražitý. - Pokud tak pojišťovna aktivně sama činit nebude, nemůže se domáhat ochrany svých procesních práv z toho vyplývajících (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 6. 2015, sp. zn. 23 Cdo 1692/2014).

poškozeného v řízení o přestupku totiž není koncipováno jako „univerzální účastenství“, nýbrž jen v rozsahu, v jakém se projednává jeho nárok. Tedy jak již bylo řečeno na minulém KD „pojišťovna může vystupovat v roli účastníka v řízení o přestupku **v aktivním slova smyslu** (pokud se do tohoto řízení přihlásí), avšak pouze v těch případech, kde je ze zákona povinnost uzavřít smlouvu o neživotním pojištění (dopravní delikty).“

Pokud se ovšem pojišťovna se svým nárokem na náhradu majetkové škody do řízení o přestupku nepřihlásí, s přihlédnutím k § 129 odst. 1 zákona o pojišťovnictví poškozeným sice bude, bude se jí i doručovat rozhodnutí, ale obsahem tohoto rozhodnutí nebude žádný výrok o náhradě škody, v důsledku čehož zde pojišťovna nebude mít právo podat odvolání.

Tam, kde povinnost uzavřít smlouvu o neživotním pojištění zákonem stanovena není, pojišťovna nevystupuje v roli účastníka řízení (tj. bude se to týkat např. přestupků podle § 46, § 47, § 47a, § 47b, § 48, § 49 a § 50). V těchto případech bude třeba na pojišťovnu nahlížet jako na tzv. jinou osobu, které správní orgán podle okolností případu umožní nahlédnout do spisu podle § 38 odst. 2 SŘ.

7) Trestný čin (dále jen „TČ“) řešen jako přestupek – co s tím?

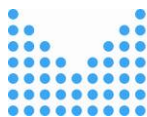
Cit. ustanovení § 94 PřesZ: „Správní orgán své pravomocné rozhodnutí o přestupku zruší, zjistí-li, že osoba, která byla uznána vinnou z přestupku, byla za týž skutek soudem pravomocně odsouzena nebo obžaloby zproštěna. Uvedená osoba má nárok na vrácení částky, kterou zaplatila na úhradu pokuty a na náhradu nákladů řízení.“

Jak má být postupováno, pokud orgán činný v trestním řízení – „OČTŘ“ (který bude oprávněn žádat o opis z evidence přestupků) z opisu zjistí, že např. pachatel byl několikrát, obvykle různými místně příslušnými správními orgány, pravomocně uznán vinným z přestupku proti majetku - dopustil se několika dílčích jednání - drobných krádeží – přičemž jeho jednání nasvědčuje podezření ze spáchání TČ krádeže podle § 205 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „TZ“), formou pokračování (§ 116 TZ) a souhrn způsobené škody přesáhl částku min. 5.000,- Kč (tj. škodu nikoliv nepatrnou)?

Totíž v minulosti (v několika velmi málo případech) už se nám stalo, že OČTŘ zjistil, že je dán důvod pro vedení trestního řízení pro sérii dílčích jednání pachatele, které však již byly pravomocně rozhodnuty v samostatných přestupkových řízeních a v této souvislosti OČTŘ (konkr. státní zástupce) požadoval, aby pravomocná rozhodnutí o přestupcích byla nejprve zrušena, a teprve poté lze vést trestní řízení! Takový postup však odporuje znění § 94 PřesZ.

Odpověď:

Uvedený požadavek není v rozporu s § 94 PřesZ.

Je-li totožný skutek projednán v přestupkovém řízení a následně se ukáže, že šlo o TČ (např. pokračující TČ), je třeba (umožňuje-li to právní úprava) zrušit takové rozhodnutí správního orgánu, neboť vytváří překážku věci rozhodnuté.

První možností je přezkumné řízení (viz § 94 a násl. SŘ anebo v případě blokového řízení viz § 85 odst. 5 a 6 PřesZ) – to přichází do úvahy tehdy, pokud správní orgán provedl nesprávnou právní kvalifikaci, i když skutková zjištění jej měla vést k závěru o podezření ze spáchání TČ a měl věc tedy postoupit OČTŘ (přezkum by ale nebyl možný, pokud v době vydání rozhodnutí vše nasvědčovalo tomu, že jde o přestupek – viz § 96 odst. 2 SŘ).

Druhou možností je obnova řízení – a to za předpokladu, že správní orgán rozhodl o skutku jako o přestupku proto, že v době rozhodování tomu skutkové okolnosti nasvědčovaly, po právní moci rozhodnutí však vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti (např. došlo k pozdějšímu následku, který je znakem TČ; později bylo zjištěno, že způsobená škoda je mnohem vyšší; že způsob provedení jednání byl jiný).

8) Dotaz k zákonu č. 250/2016 Sb.

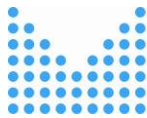
KÚ se dotazuje, zda úředník, který např. nemá vysokoškolské vzdělání a má současnou „ZOZku“ může projednávat přestupky, nebo má-li úředník vykonávající agendu stavebního řádu a má ZOZKu k tomuto, může projednávat přestupky podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „stavební zákon“), apod.

Odpověď:

Názor OLG je takový:

Podle § 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb. do 31. prosince 2022 může činnost oprávněné úřední osoby vykonávat také osoba, která nesplňuje podmínky podle § 111; předseda komise musí mít vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti právo nebo zvláštní odbornou způsobilost. Po této době může činnost oprávněné úřední osoby vykonávat také úřední osoba starší 50 let, pokud nejméně 10 let projednávala přestupky a rozhodovala o nich.

Pokud úředník nemá vysokoškolské vzdělání, po dobu své praxe nejméně 10 let projednával přestupky a rozhodoval o nich – vykonával tedy celou přestupkovou agendu, z toho titulu má složenou příslušnou ZOZ a zároveň mu bude po rozhodném datu 50 let a více, pak splňuje podmínky přechodného ustanovení, a není povinen si vysokoškolské vzdělání doplnit (samozřejmě může). VŠ je zde nahrazena dlouholetou praxí. Pokud by tento úředník měl nově projednávat jiné přestupky, než na které má složenou ZOZku a které během své praxe projednával [např. projednával přestupky podle stavebního zákona a měl by nově projednávat přestupky podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů], pak si musí příslušnou ZOZku doplnit.

III. Relevantní judikatura pro přestupkové řízení

- 1) **Rozsudek Nejvyššího správního soudu, (dále jen „NSS“), ze dne 1. 6. 2016, č. j. 10 As 100/2016 – 32 – k obnově blokového řízení** – řešena situace, kdy občan ČR, původem z Iráku sice udělil souhlas s blokovým řízením, následně však namítal, že jeho vůle nebyla svobodná a prosta omylu v důsledku jazykové bariéry a nátlaku strážnic městské policie; – zopakován závěr rozšířeného senátu NSS, že obnova řízení na žádost účastníka podle § 100 odst. 1 písm. a) SŘ přichází v úvahu u přestupku, který byl vyřízen v blokovém řízení jen v případě, že žadatel neudělil souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení
- 2) **Rozsudek NSS ze dne 1. 6. 2016, č. j. 2 As 27/2016 – 45 – k doručování na zvolenou elektronickou adresu** (správní orgán se pokusil doručit na zvolenou elektronickou adresu, z technických důvodů však nebylo možné zprávu odeslat, proto doručoval poštou na adresu zmocněnce uvedenou v ISEO)
- 3) **Rozsudek NSS ze dne 8. 6. 2016, č. j. 5 As 59/2015 – 27 – k obstrukcím a institutu tzv. zneužití práva** (podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu na poště v zahraničí; zmocněnec vždy podal odvolání poslední den e-mailem bez uznávaného elektronického podpisu, těsně po uplynutí pětidenní lhůty bylo podání potvrzeno podáním uskutečněným DS; písemné potvrzení odvolání podal na poště v Libanonu)
- 4) **Rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2016, č. j. 2 As 96/2016 – 33 – právní věta:**
„Na doručení do datové schránky lze rezignovat, a doručit tedy v souladu s § 42 s. ř. s. náhradním způsobem (prostřednictvím držitele poštovní licence) pouze ve výjimečném případě. O ten však zásadně nejde při technické závadě na straně orgánu veřejné moci, která je krátkodobá, tedy napravitelná v řádu hodin, dní či týdnů typicky zásahem příslušných specialistů na informační technologie. Za nynějšího stavu věcí, kdy od účinnosti zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, uplyne zanedlouho sedm let, a tím spíše do budoucna již lze po orgánech veřejné moci spravedlivě požadovat, aby jejich systémy administrace pošty či dokumentů fungovaly natolik rutinně a spolehlivě, že k problémům v souvislosti s odesíláním dokumentů do datových schránek zásadně nebude docházet. Pokud se přesto uvedený problém objeví, má se orgán veřejné moci nejprve postarat o odstranění závady na svém systému administrace pošty či dokumentů, a po jejím odstranění všechny dokumenty, jež se mezitím nahromadily s požadavkem na doručení, doručit standardním způsobem, tedy do datových schránek (srov. § 42 s. ř. s.), pokud se doručuje osobám, jež je mají. Výjimkou z výše uvedeného pravidla jsou písemnosti, jejichž doručení nesnese odkladu, typicky pokud by odklad s doručením znamenal vážnou či nevratnou újmu právům osob nebo veřejnému zájmu.“
- 5) **Rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 As 90/2016 – 19 – k doručování**
- 6) **Rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 As 79/2016 – 24** – jeden z mnoha dalších judikátů např. k zastoupení na základě plné moci, projednání věci v nepřítomnosti obviněného a náležitost omluvy z ústního jednání
- 7) **Rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 As 233/2015 – 58** – poměrně obsáhlý judikát k blokovému řízení a náležitostem pokutového bloku – NSS se zde

vyjadřoval např. k chybějícímu údaji o tom, že pokutový blok vystavil v posuzovaných případech správní orgán, resp. konkrétní policejní ředitelství PČR; NSS mj. uvádí, že chybějící zákonné náležitosti správního aktu mohou vyvolat jeho nicotnost jen tehdy, jestliže je tento nedostatek natolik intenzivní a zřejmý, že po účastnících dotčeného právního vztahu nelze spravedlivě žádat, aby tento správní akt respektovali; dále se NSS v rozsudku věnuje doručování

- 8) **Rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 As 37/2016 – 26 – k doručování**; NSS zde mj. uvádí, pokud zmocněnec účastníka nastavil elektronickou schránku (do níž mělo být doručováno) tak, aby v rámci ochrany proti nevyžádané poště jiné písemnosti nepřijímala, vystavil se vlastním jednáním nebezpečí, že mu zpráva nebude moci být preferovaným způsobem doručena; tím, že si zmocněnec účastníka bez dalšího opatření nastavil spamový filtr tak, aby mu z uvedené elektronické adresy oprávněné úřední osoby nebylo možno žádné písemnosti řádně doručit, vyvolal výhradně o vlastní vůli situaci, kdy nemohl správním orgánům verifikovat převzetí písemnosti, coby nezbytný předpoklad řádného doručení a správním orgánům tak nezbylo než postupovat tak, jako by o doručování na elektronickou adresu nepožádal
- 9) **Rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 34/2016 – 35** - má-li správní orgán za to, že zmocněncem předložená plná moc vykazuje vady (např. nedostatek podpisu zmocnitele), nebo pokud má důvodné pochybnosti o existenci zastoupení (v případě předložení neověřené kopie plné moci), má zásadně k odstranění těchto vad či pochybností vyzvat zmocněnce

IV. Jiná sdělení

V závěru KD bylo řečeno následující:

Příští KD se uskuteční dne 13. 12. 2016 formou osobního setkání od 10:00 hod. v zasedací místnosti státní volební komise v budově „B“ Ministerstva vnitra na adrese náměstí: Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4 (bývalý Centrotex).

Případné dotazy či podněty na KD zasílejte na OVS nejpozději do **5. 12. 2016**.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy